

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. november 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Cecilie Brandt Opstrup
Sagsnr.: 2023-09210
Dok.: 3055805

Besvarelse af spørgsmål nr. 36 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af skrifter med væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund) (L 65)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 36 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af skrifter med væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund) (L 65), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. november 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 36 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af skrifter med væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund) (L 65):

”Ministeren bedes kommentere den interne henvendelse af 17/11-23 fra Illustratorerne i Dansk Forfatterforening, jf. L 65 - bilag 11.”

Svar:

1. Jeg har noteret mig, at illustratorerne i Dansk Forfatterforening anerkender de justeringer af lovforslaget, der er foretaget i forhold til det udkast til lovforslag, som har været i offentlig høring, selv om illustratorerne fortsat stiller sig kritisk over for lovforslaget.

2. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at den foreslåede bestemmelse alene vil omfatte fysisk utilbørlig behandling af fysiske skrifter. Bestemmelsen vil ikke omfatte verbale eller skriftlige tilkendegivelser, herunder tegninger, om religiøse skrifter og emner. Det samme gælder øvrige udtryksformer, som ikke indebærer, at skriftet fysisk behandles utilbørligt. Bestemmelsen vil således ikke omfatte religionskritik, der udtrykkes på anden måde end ved fysisk at behandle et skrift omfattet af bestemmelsen utilbørligt. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets side 6.

3. Som jeg tidligere har redegjort for bl.a. i min besvarelse af 6. november 2023 af spørgsmål nr. 13 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, har jeg respekt for kunstnernes synspunkter, og afsættet for regeringens indgreb har aldrig været at begrænse den kunstneriske frihed. Det har været at sætte ind over den seneste tids koranafbrændinger, der har betydet, at Danmark i store dele af verden i stigende grad ses som et land, der faciliterer forhånelse og nedgørelse af andre lande og religioner.

Som det også fremgår heraf, ville formålet med lovforslaget risikere at blive forspildt, hvis kunstneriske handlinger helt generelt blev undtaget fra forbuddet i den foreslåede bestemmelse. Det skyldes, at det ville være muligt for de personer, der har til hensigt f.eks. at afbrænde religiøse skrifter for at forhåne og fremprovokere reaktioner, at omgå bestemmelsen ved at kalde sig kunstnere eller deres handlinger for kunstværker. Derfor lægges der med lovforslaget ikke op til, at handlinger foretaget i kunstnerisk øjemed generelt skal være undtaget fra forbuddet.

Regeringen har dog på baggrund af bl.a. de indkomne høringssvar og de synspunkter, der er blevet rejst i den offentlige debat, foretaget en række justeringer af lovforslaget.

Lovforslaget er bl.a. blevet ændret, så det nu fremgår af lovforslagets bemærkninger, at kunstneriske fremstillinger vil falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde, hvis den ellers utilbørlige behandling udgør en mindre del af et kunstnerisk værk. Det vil således i almindelighed ikke være strafbart eksempelvis at afbrænde et skrift med væsentlig religiøs betydning i forbindelse med optagelsen af en scene i en spillefilm. Tilsvarende vil iturivning af Bibelen under en koncert, en opera eller lignende som udgangspunkt heller ikke være at anse som utilbørlig. Et kunstnerisk værk, som har den utilbørlige behandling som den eneste eller centrale bestanddel, vil derimod være omfattet af bestemmelsen.

For regeringen har det været vigtigt at finde den rette balance, så der fortsat vil være vide rammer for kunsten samtidig med, at lovforslaget kan varetage sit formål. Denne balance mener jeg, at vi har fundet med lovforslaget i den form, det er fremsat i.

4. Endelig finder jeg i forhold til delen i henvendelsen om, at det vil være op til et religiøst råd at vurdere, om et skrift er omfattet af den foreslåede bestemmelse, anledning til at bemærke, at det vil være op til domstolene at vurdere, om et bestemt skrift kan anses for at være af væsentlig religiøs betydning for et anerkendt trossamfund. En sådan domstolsvurdering kan efter omstændighederne ske med inddragelse af religionsvidenskabelig sagkundskab, hvis domstolene finder det relevant. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets side 5. Der henvises endvidere til pkt. 2.2.2 i den kommenterede høringsoversigt, der blev oversendt til Retsudvalget den 27. oktober 2023 (L 65 – bilag 1).